

De la ja antiga decadència d'aquesta paraula en la nostra llengua ens en donen proves les diverses redaccions dels *Gesta Comitum Barcinonensium*. Una versió llatina redactada poc després de 1212, anomena *Landas de Tolosa* el lloc de la batalla de *Las Navas* (p. 17); refeta la redacció en català (c. 1310) els mss. donen proves que el mot ja no s'entenia en la nostra llengua, car els més antics el deformen en *Londes de T.*; o en *Londres de T.* els de c. 1400 (ed. Massó - Barrau, p. 52, 140). Però encara hi ha *lannas*, apel·latiu, en un doc. de 955, infra.

N'han quedat, però, importants NLL derivats.

LLANARS

Poble de la vall de Camprodon. Pron. *lanás* a 15 Camprodon: Casac. 1920; id. Cor. en el poble mateix (1926), 1936, 1960 etc. Gentilici: *llanaresos*: *ALCat.*, però familiarment *llanusts* (Casac.)

MENC. ANT. 876: *Landaris* (*Hist. de Camprodon*: Alsius, *Nom.* 73); 965: val·le *Landarensis* (Monsalv. 20 xv, 207); 1017: val·le *Landarensis* (Balari *Orig.*, 227); 1027: *Landars* (Villan., *Vid. Lit.* xv, 253); 1068: *Lanars* (Botet, *GGC*, s.v.); 1118: *Lanars* (*Hist. de Camprodon*: Alsius); 1168: consagració de l'esgl. de St. Esteve de *Lenars* (Villan., *Vi. Lit.* xii, 146; 1171: 25 Sant Esteve de *Lanars* (*BABL* IV, 190); 1247: *Landaris* (*GGC*, s.v.); 1359: *Lanars* (*CoDoACA*, xii, 94, 107). Vegeu-ne encara algunes de tardanes i no gaire diferents en l'Alsius i en Monsalv. xvii, 27-28.

N'hi hagué un duplicat en el Lluçanès, te. de Prats de Ll.: 970: *Landares* (*Dipl. Cat. Vic.*, 354, §405); de nou en doc. de 973, però la forma *Llandara* que hi veiem impresa (ib., 324, § 423) traeix amb la seva *Ll* que no és còpia fidel; 1251: parr. Sti. Andree de *Lanas* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II 426). Un «*Mas Llana(r)*» 35 en te. de Perpinyà Oest (xxvii, 105.12) pot ser post-topònim.

Es tracta d'un derivat LANDARES, col·l. pl. romànic del present cèltic LANDA.

Seguim amb un altre deriv. *LANDARIA que deu ser plural llatí d'un neutre LANDARE (*DECat.* IV, 942b44 i n): LLANERA (*I*), poble al Sud de Solsona. Pron. *lanèra* a Cardona (Casac. 1920); *lanèra*, 1931 a Cabanabona (LL 28, 206).

MENCIONS. ANT. Trobo uniformement *Lanera* en les dates següents: 1002-40: (Monsalv. xv, 108); 1056: «castrum *Lanera* in ipsa ribera de ~ » (*Arx. Sols.*); 1060: (ib.); 1071: (MiretS., *Castellbò*, 350); 1075: *id.* (MiretS., *Templ.* 291). 1079: 50 (*Arx. Sols.*); 1079, 1088 i 1097 (*Arx. Sols.*); 1099: (*MarcaH.* 1207); 1103: (Baraut, *El Miracle* 18); 1154-9: (Kehr, *Papsturk.* 370); 1170: «Bd. de Clareto, castlani de *Lanera*» (Hinojosa, *Reg. Señ. Cat.*, 362); *S. XIII*: kastrum de *Lanera* en una llista de llocs del 55 *Cart.* de Tavèrnoles (p. 58); 1359: castell de *Lánera*

(imprès *Linera*: *CoDoACA* XII, 59).

En un doc. del mateix arxiu, datat de 1052, apareix una forma estranya, que, pel context bé sembla correspondre a Llanera: «com. Orgellensi castrum q.v. *Leineira*—ad Stum. Saturninum—af. I *Ardèvol*, II *Lupera*, III *Valle Frausa* 'Vallferosa', IV: *Puigo de Anglarillo*» Seria ILICINARIA = *alzinera*?; però essent forma única, desmentida per les 19 unànimes de *Llanera* (excepció *Linera* però és de l'inacurat cens de 1359), m'inclino a creure que hi ha error de lectura (notem la contradicció de *-eira* amb *Lupera* 'Llobera'. I crec que l'hem de menysprear, com error de còpia: majorment essent irreprotxable l'etim. LANDARIA.

HOMÒNIMS:

(2) 855: «Collo de *Lanera*», com afr. O. de la Parroquia d'Hortó (*Cart.* de Tavèrnoles 29-30, o sigui, uns 45 k. més al NO. que el (1).

(3) Un altre va enumerar en un grup de pobles que són entorn de 40 k. més al N. que (1); i uns 25 al E. del (2) i amb el Segre entremig: «Mirapol, Petra, *Lanera*, Iosa, Curriz»: en el Capbreu de l'Acte C.SdUrg. nº12 (xxxviii. 199). Potser, doncs, entre St. Llorenç de Morunys i Josa.

(4) En doc. de 965 referent al B. Llobregat (St. Boi): «villa *Alcale* prope estanno *Lanarie* --- de meridie in *ipsas lannas fenosas* ---» (*Cart.* St. Cugat I, p. 64): és a dir, un dels estanyols mig assecats del delta del Llobregat, on hi havia uns garrigues cobertes d'herbei.

(5) 1101: S.M. de *Laneras* (Monsalv. xvii, 193), en plural fou un altre nom antic del poble *Castell d'Empordà*, prop de La Bisbal; 1592: Sti. Martini de *Llaneris* (Alsius s.v. *Castell*); 1280: *Laneras* (*BABL* IV, 420).

Quant a *Llanera de Ranés* poble val., té origen diferent, probablement àrab, i en tractem a part.

Un LLANER, a les altes conques del Llobregat i de les Nogueres «designa un pla de mates petites 40 entre serrats o panys de cinglera» (*DECat.* v, 493b57ss.).

1) *Llaner*, St. Pere de-, esgl. antiga de l'Albera ross., a la part NE. del te. de la Clusa; 1190: villa *Laner*, citada junt amb Panissars, Cantallops i 45 Vilabertran (Col·le. Moreau veg. s.v. *Panissars*). Alart en dóna cites en la forma *Lanerio* dels anys 1311, 1345 i 1406 (*Not. Hist. Comm. Rouss.* II, 104).

Altres cites dels anys 1200, 1375 i 1395, en Ponsich (*Top.* 51).

2) *Els Llaners* prop de Figols, Bgd. (xxxviii, 107, 22).

3) *Los Llaners*, pda. de La Vansa (xxxviii, 34.15).

LLANIA

(1) En aquesta forma en tinc nota com un lloc del te. d'Hortonedà (Cca. Tremp). La grafia «loch de *lan Nebia*» deu ser un error de còpia en el descuat